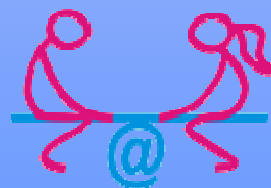

Panel diskusija "RAVNOPRAVNO U INFORMACIONO DRUŠTVO" Beograd, april 2006

RAVNOPRAVNO U INFORMACIONO DRUŠTVO

Nataša Gospić

Jednake Mogućnosti
Equal Opportunities

Panel diskusija “RAVNOPRAVNO U INFORMACIONO DRUŠTVO” Beograd, april 2006

***SMERNICE, KONTROLNE LISTE,
PRIMERI NAJBOLJE PRAKSE I
ZBORNİK TEKSTOVA***

PROJEKAT RAVNOPRAVNO U ID

AUTORKE

- ◆ Prof.dr Nataša Gospić, dipl.ing
- ◆ Mr. Divna Vučković, dipl.ing
- ◆ Radmila Simić, dipl.ing
- ◆ Svetlana Popov, dipl.ing
- ◆ Jasmina Murić, dipl.jur.
- ◆ Milica Turnić, dipl. bibl.
- ◆ Nada Kovačević, novinarka
- ◆ Marija Antić, dipl.ing

U PROJEKTU UČESTVOVALI

- ◆ Prof.dr Branimir Reljin
- ◆ Jelena Vučković, web dizajner i tehnička obrada
- ◆ Vesna Pudar, dipl.ing

PODRŠKA

PARTNER:

- ◆ FOND ZA OTVORENO DRUŠTVO SRBIJE

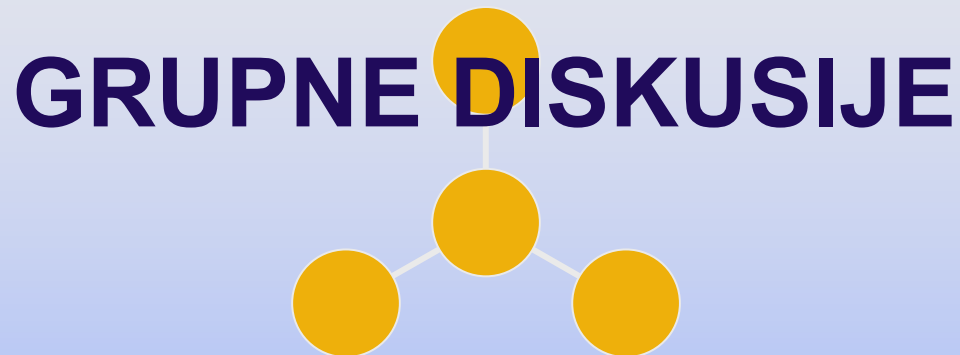
SARADNJA:

- ◆ SAVET VLADE SRBIJE ZA RODNU RAVNOPRAVNOST
- ◆ SAOBRAĆAJNI FAKULTET, BEOGRAD
- ◆ ERICSSON doo, BEOGRAD

NAČIN RADA

- ◆ POJEDINAČNA ISTRAŽIVANJA I DOPRINOSI

II NACRT POSLE
E-DISKUSIJE

SPREMAN TEKST ZA
GRUPNI RAD

WEB SITES, E-DISKUSIJE, E-MAIL

I NACRT

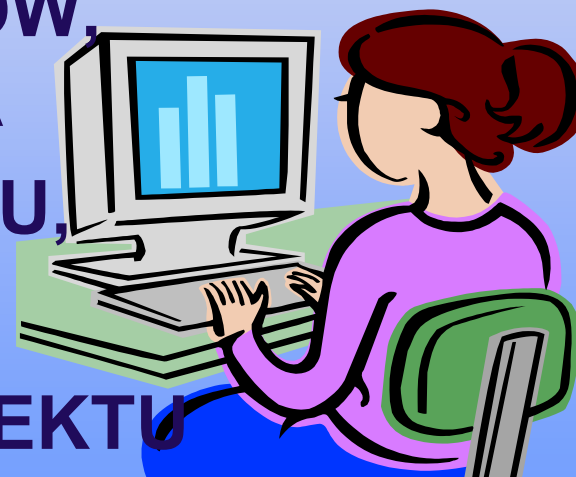

PRIMENA ALATA MS PROJECT

KORIŠĆENA DOKUMENTA

- ◆ PREDLOG NACIONALNE STRATEGIJE ZA INFORMACIONO DRUŠTVO U SRBIJI-NSID
- ◆ STRATEGIJA SMANJIVANJA SIROMAŠTVA
- ◆ PEKINŠKA PLATFORMA, CEDOW, MILENIJUMSKA DEKLARACIJA
- ◆ PROJEKTI SVETSKE BANKE, EU, UN, OECD...
- ◆ BIBLIOGRAFIJA DATA U PROJEKTU

POSEBAN IZAZOV

- ◆ **NEPOSTOJANJE SLIČNOG DOKUMENTA U REGIONU**

PROJEKAT RAVNOPRAVNO U ID

◆ Cilj Projekta

– kreiranje teorijskog okvira i afirmacija rodne ravnopravnosti u procesu implementacije Nacionalne strategije za Informaciono društvo - NSID

- Smernice
- Kontrolne liste
- Primeri najbolje prakse
- Zbornik tekstova za medije

ZAŠTO SMERNICE?

- ◆ **Smernice** mogu da predstavljaju važan politički alat jer se informacije koje one daju mogu koristiti u promociji principa rodne ravnopravnost i unapređenja agende i Pekinške platforme za osnaživanje žena u procesu izgradnje ID
- ◆ **Smernice** mogu da predstavljaju još jedan alat za donosiocice odluka, vođe projekata i one koji vrše nadzor i praćenje rezultata realizacije programa ili projekata u proveru predloženih dokumenata sa rodnog aspekta i obaveza prema međunarodnim konvencijama
- ◆ **Smernice** mogu da pomognu u kreiranju dokumenata ili zahtevima za finansiranje projekata koji eksplicitno zahtevaju uključivanje principa rodne ravnopravnosti

ZAŠTO SMERNICE?

- ◆ Podizanje ukupne svesti društva i podsticanje uključivanja principa rodne ravnopravnosti u sve segmente razvoja Informacionog društva
- ◆ Izgradnju saveze za uključivanje rodne ravnopravnosti u političke i institucionalne reforme korišćenjem IKT-a
- ◆ Razjašnjavanje uloga u izgradnji partnerstva kao i olakšavanje učešća svih ključnih aktera društva, uključujući i nevladine organizacije (NVO) u postizanje rodne ravnopravnosti u procesu izgradnje ID
- ◆ Usmeravanje raspoloživih sredstava za pristup i korišćenje IKT za žene u ruralnim područjima i druge marginalizovane grupe, kao i da
- ◆ Ukažu na posebne potrebe žena i efekte IKT u sveukupnom osnaživanju žena

KAKO KORISTITI SMERNICE?

- ◆ Kao listu odredbi koje treba razmatrati kod donošenja odluka ili
- ◆ Kao konsultativni dokument koji pruža ideje kako usmeriti politiku rodne ravnopravnosti u telima koja se bave implementacijom NSID.

DA LI ĆE SMERNICE BITI KORIŠĆENE?

- ◆ **Politička volja** - osnovni uslov za primenu ili neprimenu principa koji treba da obezbedi ravnopravnost polova u jednom društvu i time omogući održiv ekonomski razvoj države.
- ◆ **Postojanje kritične mase** onih koji zastupaju princip rodne ravnopravnosti
- ◆ **Postojanje plodnog tla** odnosno okoline koja će ovo omogućiti (zakoni, institucije, mehanizmi itd).

KONTROLNE LISTE

- ◆ Proističu iz smernica
- ◆ Korisćene analize i evaluacija kontrolnih lista za projekte iz svetske prakse
- ◆ Poslužiće kao kontrola timovima za granske strategije, projektnim timovima, u procesu kreiranja projektnih zadataka kao i u procesima evaluiranja projekata.

PRIMERI DOBRE PRAKSE

- ◆ **SMERNICE I KONTROLNE LISTE PRATE PRIMERI DOBRE PRAKSE IZ SVETA KOJI SLUŽE I KAO INICIJATIVA ZA PLANIRANJE PROJEKATA U SRBIJI**

KORISNICI/CE SMERNICA I KONTROLNIH LISTA

- ◆ **KORISNICI/CE SU NAVEDENI/E
POSLE SVAKOG SETA SMERNICA
EKSPPLICITNO**

KAKO DALJE?

- ◆ **SMERNICE U REALIZACIJI AKCIONIH PLANOVA ZA ID SA VREMENSKIM ROKOVIMA**
- ◆ **VAŽNA ULOGA SAVETA VLADE SRBIJE ZA RODNU RAVNOPRAVNOST**
- ◆ **NACIONALNI AKCIONI PLAN ZA ŽENE**

Panel diskusija “RAVNOPRAVNO U INFORMACIONO DRUŠTVO” Beograd, april 2006

SMERNICE U PROCESU KREIRANJA INSTITUCIONALNOG OKVIRA ZA RAZVOJ ID U SRBIJI

SMERNICE

- ◆ **OPŠTE**
- ◆ **POJEDINAČNE (SPECIFIČNE)**

KORISNICI/CE SMERNICA:

- Ministar/ka za državnu upravu i lokalnu samoupravu, kao odgovoran/na ispred Vlade Srbije za uspostavljanja institucija za ID.
- Predsednik/ca Vlade u promociji razvoja ID i reformi državne uprave
- Savet Vlade Srbije za rodnu ravnopravnost
- Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Srbije
- Sve osobe koje rukovode institucijama koje čine institucionalni okvir ID.

OPŠTE SMERNICE U PROCESU FORMIRANJA INSTITUCIONALNOG OKVIRA

- ◆ Primeniti princip ravnomerne zastupljenosti oba pola na rukovodećim mestima institucija za ID.
- ◆ Inicirati program posebnog dela državnog stručnog ispita iz područja ravnopravnosti polova.
- ◆ U slučaju istih kvalifikacija odlučiti u korist manje zastupljenog pola tj. primeniti pozitivnu diskriminaciju kad su u pitanju žene.
- ◆ Podsticati žene stručnjake da se prijave na konkurse, čime bi postale nosioci kreativnih aktivnosti u izgradnji ID i to jasno istaći u svakom oglasu za rukovodeća radna mesta ponaosob.
- ◆ Osigurati da ovaj princip bude sproveden i za ostala radna mesta u uspostavljenim institucijama.
- ◆ Osigurati da pristup treninzima i obuci za obavljanje poslova iz domena novoformiranih ustanova poštuje princip rodne ravnopravnosti.
- ◆ Osigurati da se u procesu razvoja dokumenata, zakonskih propisa i projekata (posebno onih koji su finansirani ili sufinansirani iz budžeta Srbije) koristi rodno senzibilan jezik.

SMERNICE ZA MINISTARSTVO ZA DRŽAVNU UPRAVU I LOKALNU SAMOUPRAVU-MDULS

U okviru Odseka za ID formirati grupu ili eksperta/kinju za promociju i praćenje primene principa rodne ravnopravnosti u razvoju ID

- Primena principa rodne ravnopravnosti u procesu implementacije Nacionalne strategije za informaciono društvo;
- Saradnja sa Savetom vlade za rodnu ravnopravnost
- Aktivno učestvovanje u radu timovima za izradu granskih politika i uspostavljanje mehanizama za kontrolu primene rodno senzibilnih smernica u toku izrade konkretne granske politike,
- Prikupljanje i analiza rodno senzibilnih indikatora u saradnji sa Odeljenjem za nadzor i procenu (NiP)
- Prikupljanje i analiza rodno senzibilnih podataka za proces priprema zakona koji prate implemetaciju NSID,
- Kontrola procesa razvoja i realizacije projekata e-uprave u implementaciji predloženih rodni smernica za e-upravu.

SMERNICE ZA SAVET ZA INFORMACIONO DRUŠTVO

- ◆ Održati seminare za rodno senzibilisanje članova ovog Saveta uz pomoć eksperta/kinje za rodnu ravnopravnost i ID,
 - Razmatrati aspekt e-uprave u unapređivanju života žena i muškaraca,
 - Razmatrati aspekt uključivanja žena u kreiranje servisa e-uprave.
- ◆ Primenjivati smernice i kontrolne liste koje su posebno obrađene u Poglavlju 2 za e-upravu.

SMERNICE ZA KOMITET ZA INFORMACIONO DRUŠTVO

- ◆ Formirati podkomitet za pitanja rodne ravnopravnosti u ID sa sledećim zaduženjima:
 - ✓ Definisane posebnog delokruga rada koji se odnosi na teme kojima se kreira politika razvoja i osnaživanja žena u ID, u saradnji sa grupom ili ekspertom/kinjom za rodnu ravnopravnost Odseka MDULS i Savetom Vlade za rodnu ravnopravnost,
 - ✓ Kreiranje dokumenata u bliskoj saradnji sa Odsekom za ID (grupa za uključivanje rodne ravnopravnosti u ID) i Savetom Vlade za rodnu ravnopravnost koji će postati sastavni deo Nacionalnog akcionog plana za žene.
 - ✓ Praćenje rodno senzibilnih indikatora i izveštavanje Komiteta za ID o rezultatima,
 - ✓ Definisane tema za javne rasprave kojima će se uticati na smanjivanje jaza između žena i muškaraca u pristupu i korišćenju IKT (teme o društvu znanja, e-poslovanju, e-demokratiji....),

- ◆ *Sednicama Komiteta na kojima se razmatraju pitanja rodne ravnopravnosti na osnovu izveštaja podkomiteta za rodnu ravnopravnost treba da prisustvuje i predsednik/ca Saveta za rodnu ravnopravnost.*

SMERNICE ZA FORUM ZA ID

- ◆ U konstituisanju Foruma podstaći podjednako učešće žena i muškaraca kao predstavnika Vlade, privrednog sektora, akademskog i civilnog društva kao i onih NVO koje se bave pitanjima žena i IKT;
- ◆ Princip rodne ravnopravnosti i mere za smanjivanje jaza u pristupu i korišćenju IKT, posebno za žene, treba da budu sastavni deo predloga strategija, davanja saveta i preporuka u vezi daljeg razvoja informacionog društva i razvoja IKT sektora;
- ◆ U podizanje ukupne svesti o značaju razvoja ID poseban akcenat treba da bude na efektima za unapređenje položaja žena u cilju ravnopravne participacije u ID;
- ◆ Organizovati redovno posebne panele sa diskusijom o efektima ID na život i osnaživanje žena;
- ◆ Organizovati diskusije o dokumentima koje priprema grupa ili ekspert/kinja iz Odseka za ID (na primer Nacionalni akcioni plan za žene i ID) čime će se povećati njihova transparentnost;
- ◆ Organizovati seminare za rodno senzibilisanje članova Foruma uz pomoć Saveta za rodnu ravnopravnost i civilnog sektora.

SMERNICE ZA PODODBOR ZA ID U SKUPŠTINI SRBIJE

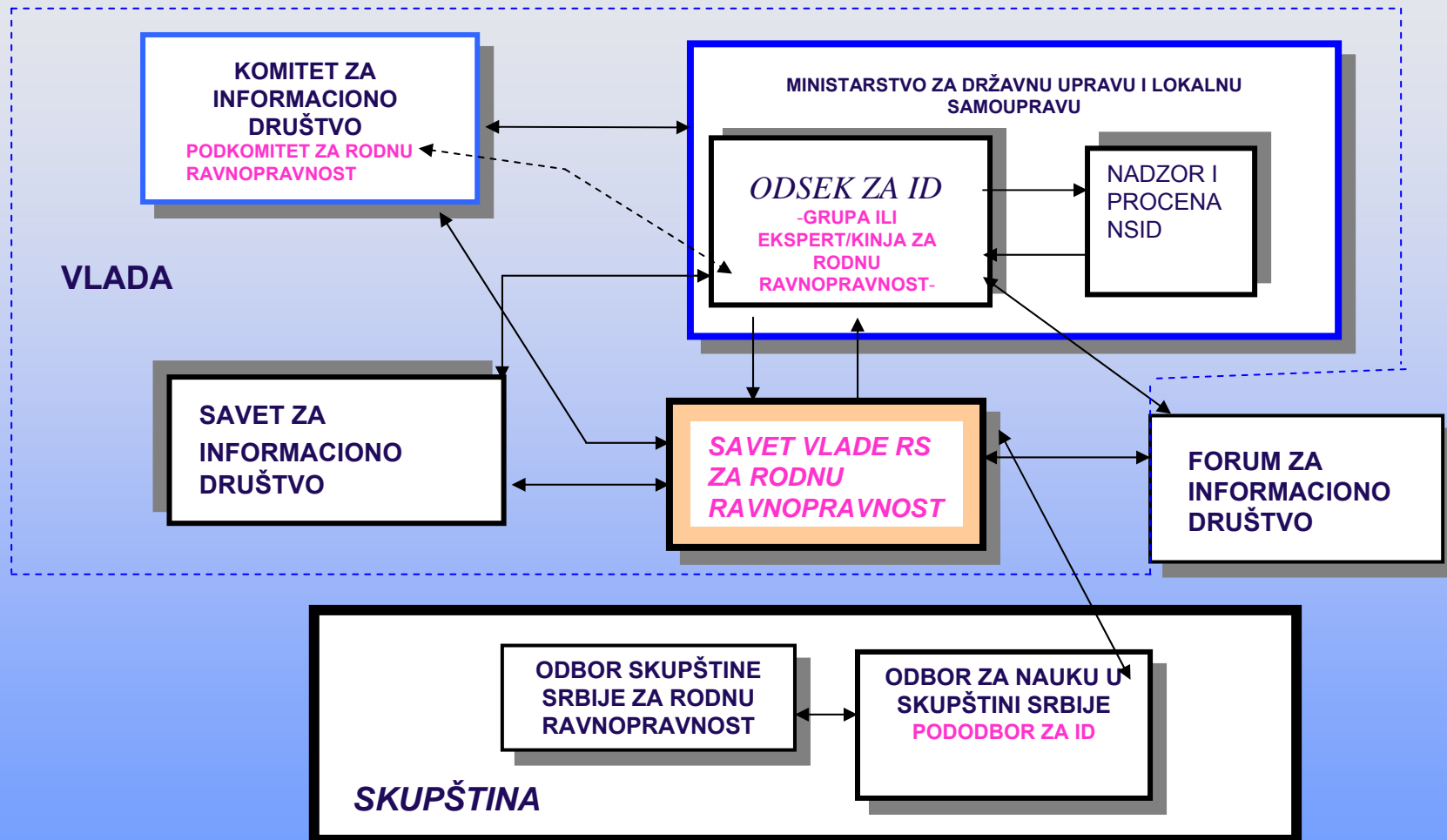
- ◆ PITANJA RODNE RAVNOPRAVNOSTI TREBA DA BUDU UKLJUČENA U SLEDEĆE AKTIVNOSTI PODODBORA
 - Donošenje zakona za implementaciju NSID koji su rodno osetljivi
 - Promovisanja uloge IKT u postizanju efikasnosti u radu Skupštine,
 - Podizanja opšte svesti o značaju IKT kroz medijske izveštaje o radu Skupštine,
 - Praćenje indikatora o korišćenju IKT u Skupštini i njihovo prikazivanje kao pozitivan primer.
 - Indikatori moraju biti rodno strukturirani.
 - Predlaganje metoda za stručnu obuku članova Skupštine za korišćenje novih IKT alata

SMERNICE U PROCESU NADZORA I PROCENE NSID

Ovo odeljenje treba usko da saradjuje sa grupom ili ekspertom/kinjom iz Odseka za ID koji će promovisati principe rodne ravnopravnosti u procesu implementacije NSID

- Da **omogući transparentnost** rezultata implementacije projekata i programa i da posebno potencira evaluiranje projekata sa aspekta njihovog uticaja kako na muškarce tako i na žene odnosno njihovom doprinosu rodnoj ravnopravnosti,
- Da sve indikatore prikuplja i analizira sa aspekta rodne zastupljenosti.
- Da **upozorava** na nesprovođenje principa rodne ravnopravnosti/jednakosti posebno u onim projektima koji moraju biti rodno senzibilisani (npr. e-uprava, e-zdravstvo, e-edukacija, e-poslovanje) kao i u projektima koji su finansirani ili sufinansirani sredstvima iz budžeta Srbije.

Panel diskusija "RAVNOPRAVNO U INFORMACIONO DRUŠTVO" Beograd, april 2006

RODNI MEHANIZMI U IMPLEMENTACIJI NSID